

«قەھرىتان» ژۇرنىلى: خىتاي ھۆكۈمىتى ئۇيغۇرلارنى زادى قايسى دەرىجىدە ئۆلتۈرۈۋاتىدۇ؟

2022-يىلى 1-ئاينىڭ 4-كۈنى

ئىلاۋە: مەن 2018-يىلىنىڭ ئاخىرىدىن باشلاپ، سىڭلىمىز مېھرىگۈل تۇرسۇن تەمىنلىگەن پاكىتلارغا ئاساسەن، ئەگەر جازا لاگېرلىرىغا سولانغان ئۇيغۇرلارنىڭ سانى بىر مىليون بولسا، تۆۋەنرەك مۆلچەرلىگەندە ھەر 3 ئايدا لاگېرلاردا ئۆلتۈرۈلگەن ۋە ئۆلۈپ كەتكەن ئۇيغۇرنىڭ سانى 132 مىڭدىن ئاشىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويغان، ھەمدە شۇنداق دېيىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ كەلگەندىم. ئۇ چاغدا مېھرىگۈل ئۆزى تۇرغان، 68 نەپەر خانىم سولانغان بىر كامېردا 3 ئاي ئىچىدە 9 نەپەر خانىمنىڭ ئۆلۈپ كەتكىنىنى كۆرگەنلىكىنى ئېيتقاندى. ماۋۇ ماقالىدا ئىسپات بەرگەن قېرىندىشىمىز ساقچىلار ئۆزى تۇرغان كامېردىن ھەر كۈنى 5-6 ئادەمنى ئېلىپ چىقىپ كېتىپ ئۆلتۈرۈپ تۇرغانلىقىنى دەپتۇ. يېقىنقى بىر يىلدەك ۋاقىتتىن بۇيان ئىنگىلىز تىلى دۇنياسىدىكىلەرگە ھازىر تۈرمە-لاگېر-زاۋۇتلاردا ھەر كۈنى ئون مىڭلارچە ئۇيغۇر ئۆلتۈرۈلۈۋاتقانلىقى ۋە ئۆلۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى، 2014-يىلىدىن بۇيان ئۆلتۈرۈلگەن-ئۆلگەن ئۇيغۇرلارنىڭ سانى بىر مىليوندىن ئاشىدىغانلىقىنى دەپ كەلگەندىم. بۈگۈن «قەھرىتان» ژۇرنىلى تۆۋەندىكى ماقالىنى ئېلان قىلدى. ئۇنىڭغا ئاساسلانغاندا ئەمەلىي ئەھۋال مېنىڭ بۇرۇنقى ئۇچۇرلىرىم ۋە مۆلچەرلىرىمدىن تېخىمۇ ياماندەك قىلىدۇ. مەن بۇ ماقالىنى گۇگۇلدا ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلدىم. ئۇنى بىر قېتىم ئوقۇپ بېقىڭلار. مېنىڭ چەت ئەلدىكى بارلىق ئۇيغۇرلارغا چاقىرىقىم، ھازىردىن باشلاپ باشقا ھەممە ئىشلارنىڭ ئورنىغا، خەلقئارا جامائەتنى شەرقىي تۈركىستانغا كۆزەتكۈچى-تەكشۈرگۈچى ئەۋەتىپ، خىتاينىڭ ئۇيغۇر ئۆلتۈرۈشىنى توختىتىشقا، ھەمدە ھازىرغىچە ئۆلتۈرۈلگەن-ئۆلگەن ئۇيغۇرلارنىڭ سانىنى ئېنىقلاپ چىقىشقا چاقىرىش، ياكى شۇلارنى مۇراجىئەت قىلىش بولسا. مېنىڭچە ھازىر ئۇنىڭدىن باشقا ئىشلارنىڭ ئانچە قىممىتى يوق. ھازىرقىدەك كېتىۋەرسە، خۇددى شى جىنپىڭ پىلانلىغاندەك، ئانچە ئۇزۇنغا بارماي بىز نوپۇسىمىزنىڭ 3 تىن بىر قىسمىدىن، يەنى 6 - 7 مىليون ئۇيغۇردىن ئايرىلىپ قالمىز.

شىنجاڭنىڭ ئۆلتۈرۈش مەيدانى: ھايات قالغان بىر ئۇيغۇر زىيالىيسى سۆزلەيدۇ

ئالېكساندرا كاۋېلىيۇس

2022-يىلى 1-ئاينىڭ 4-كۈنى

پەقەت «قايتا تەربىيەلەش» مەقسەت ئەمەس. لاگېرلاردىكى مەھبۇسلار دائىملىق ئۆلتۈرۈلۈۋاتىدۇ

ئالبېكساندرا كاۋېليۇس ۋە سايراگۈل ساۋۇتباي تەرىپىدىن يېزىلغان

ئۆز جامائىتىدە ھۆرمەتكە سازاۋەر بىر زىيالىي كەڭ كۆلەملىك جازا لاگېرىدا باشتىن كەچۈرگەن ئىنتايىن قورقۇنچلۇق كەچۈرمىشلىرىنى تۇنجى قېتىم ئاشكارىلىدى. شىنجاڭنىڭ پايتەختى ئۈرۈمچىنىڭ شەرقىدىكى ئېگىز تاغلار ئارىسىغا يوشۇرۇنغان جازا لاگېرىغا مۆلچەرلىنىشىچە 100 مىڭ مەھبۇس سولانغان. ھازىرغا قەدەر ئەڭ چوڭ لاگېرلار 10 مىڭ مەھبۇس ئۈچۈن سېلىنغان دەپ قارىلىۋاتىدۇ.

بۇ ئاكادېمىك ئايالى بىلەن بىللە ياۋروپا دۆلىتىگە قېچىپ چىقالغان. سىياسىي تەسىرى كۈچلۈك ئۇيغۇرلار ئۇنى قايىل قىلغاندىن كېيىن، ئۇ ئاخىرى سۆزلىشىشكە قوشۇلدى. ياشانغان بۇ بىر جۈپ ئەر-ئايال خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ ئۆچ ئېلىشىدىن قورقاتتى.

بۇ ئىككىيلەن ئۆزلىرىنىڭ ھېكايىلىرىنى ئوچۇق-ئاشكارا سۆزلىدى، ئەمما ئۆزلىرىنىڭ كىملىكىنى ئاشكارىلاپ قويدىغان تەپسىلىي تەسۋىرلەرنى چىقىرىپ تاشلاشنى تەلەپ قىلدى. ئۇنداق بولمىسا، ئۇلار ۋەتەندىكى بالىلىرىنىڭ ھاياتىنىڭ خەۋپىگە ئۇچرىشىدىن ئەنسىرەيتتى.

بۇ پېشقەدەم ئەپەندى بىلىپ تۇرۇپ: «خىتاي كومپارتىيەسى بىزنى ھەممە يەردىن ئىزدەۋاتىدۇ» دېدى ۋە نامسىز شەكىلدە تۇرۇشنى قەتئىي تەلەپ قىلدى. زىيارەت جەريانىدا ھۆججەت ۋە سۈرەتلەر ئارقىلىق ئۇ ئۆزىنىڭ كىملىكىنى دەلىللىدى.

گەرچە بۇ بىر جۈپ ئەر-ئايال بەك قورقۇپ كەتكەن بولسىمۇ، ئەمما ئۇلار ئۈچۈن ئۆيدىكى ناھەقچىلىكلەرنىڭ ئاشكارىلىنىشى ئىنتايىن مۇھىم ئىدى. ئۇلارنىڭ ئائىلىسى پارچىلىنىپ كەتكەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ لاگېرلاردىكى كەچۈرمىشلىرىدىن جىسمانىي ۋە روھىي جەھەتتىن قاتتىق جاراھەتلەنگەن ئىدى. بۇ ئەر كىشى سانسىز قېرىنداشلىرىنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشىگە شاھىت ئىدى.

بۇ ئەر كىشى رەھىمسىزلىكنىڭ دەرىجىسى كىشىنىڭ تەسەۋۋۇرىدىنمۇ ئېغىر ئىكەنلىكىنى ئاشكارىلىدى.

«مەيلى قەيەردىن بولسۇن، مەيلى قانچىلىك بايلىقى بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، مەن ھەممەيلەننى ھۆرمەتلەيدىغان بىر ئادەم ئىدىم. مەن مانا مۇشۇنداق ئۆسۈپ يېتىلگەن. مەن شەھىرىمدىكى بىر

گۇرۇپپا زىيالىيلار قاتلىمىغا مەنسۇپ ئىدىم، ئاتمىش ياشتىن ئاشتىم. يېشىم چوڭ بولسىمۇ، ئۆز ساھەيىمدە يەنىلا ئاكتىپ ئىدىم» .

خىتاي كومپارتىيەسى جاسۇسلىرى بىزنىڭ قايسى دۆلەتكە يوشۇرۇنۇۋالغانلىقىمىزنى تېخى بايقىمىدى، ئەمما ئۇلار ھەممە يەردە بىزنى ئىزدەۋاتىدۇ. ئەگەر ئۇلار بۇ ماقالىدىن مېنىڭ ئىسمىمنى تېپىۋالدىكەن، ئۇلار يۇرتتىكى بالىلىرىمىزنى دەرھال ئۆلتۈرۈۋېتىشى مۇمكىن.

مەن ئەزەلدىن سىياسەتكە قىزىقمايتتىم، ھەمدە بىرەر ئىش تېرىپمۇ باقمىدىم، شۇنداقتىمۇ ئۇلار مېنى ئوخشاشلا ۋەيران قىلدى. 2016-يىلى بىز بىر قانچە بالىلىرىمىزنى تۈركىيەگە ئوقۇشقا ئەۋەتتۇق، چۈنكى ئۇلار ئۇ يەردە تېخىمۇ ئەركىن ۋە بىخەتەر ياشىيالايتتى. ئەينى ۋاقىتتا خىتاي ئەمەلدارلىرى بارلىق ئۇيغۇرلارنى پاسپورت ئىلتىماس قىلىشقا بۇيرۇغان ئىدى. پاسپورتنى خالىمايدىغان ئادەم دۈشمەن دەپ قارىلىپ، ئۇنىڭغا «سەن ھۆكۈمەتكە قارشى!» دېيىلگەن ۋە 15 كۈندىن 20 كۈنگىچە قامالغان ئىدى. شۇنىڭ بىلەن، نۇرغۇن مۇسۇلمانلار بۇنىڭدىن كېيىن ئەركىن ساياھەت قىلالايدىكەنمىز دەپ ئويلىدى.

لېكىن، ئاخىرىدا دەل مۇشۇ چەتئەل ساياھىتى كادىرلارنىڭ بىزنى تۈرمىگە تاشلىشىدىكى سەۋەب بولدى. شۇنىڭ بىلەن تەڭ، قولىدا پاسپورتى بار ئەمما چەتئەلگە چىقىپ باقمىغان مىڭلىغان كىشىلەرنى «سېنىڭ ھەرىكىتىڭ گۇمانلىق. سەن چوقۇم ھۇجۇم قىلىشنى پىلانلىدىڭ» دەپ ئەيىبلىدى. بۇ كىشىلەر 20 يىللىق ياكى مۇددەتسىز قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىندى.

84 ئادەمدىن تەركىب تاپقان ۋە ئۈچ ئەۋلادنى ئۆز ئىچىگە ئالغان قوشنا ئائىلە تۈركىيەگە كۆچۈپ كەتكەن پېتى قايتىپ كەلمىگەن ئىدى. ئۇلار تولىمۇ ئېھتىياتچان ئىدى، چۈنكى ئۇلار قايتىپ كەلسە قولغا ئېلىنغان بولاتتى.

لېكىن، ئايالىم ئىككىمىز دائىرىلەرنىڭ تۈزىقىغا چۈشۈپ كەتتۇق. بىز 2016-يىلى قىزىمىزنىڭ توي مۇراسىمىغا قاتنىشىش ئۈچۈن تۈركىيەگە ساياھەتكە باردۇق، ئۇ تۈگىگەندە ئۆيىمىزگە قايتىپ كەلدۇق. ئارىدىن بىر يىل ئۆتەر-ئۆتمەي، ئۇلار نۇرغۇن سوراقلاردا شۇ سەپەرنى بىزگە قارشى ئىشلەتتى. «نېمىشقا تۈركىيەدە بولدۇڭ؟ سەن چەتئەل جاسۇسى!» . ھۆكۈمەت 2017-يىلى چېگرانى تاقىدى. بىز شۇنىڭدىن كېيىن دۆلەتتىن چىقالمىدۇق.

2017-يىلى 10-ئاينىڭ 2-كۈنى، ئۈچ ساقچى يېرىم كېچىدە داچىمىزغا بېسىپ كىردى. بىز باي ئادەملەردىن بولۇپ، ھەيۋەتلىك بىر باغچىمىز بار ئىدى. بىر ساقچى: «سەن نەدە؟» دەپ ۋارقىرىدى، كېيىنكى مىنۇتتا بېشىمىزغا قارا خالتا كىيىدۈردى.

ئۇلار ئايالىمنى ئايرىم ئېلىپ كەتتى. پۈتتىم ۋە قوللىرىمىزنى جىنايەتچىلەرگە ئوخشاش كىشەنلىگەن ھالدا، ئوخشىمىغان جايلاردا نەچچە كۈن توختىماي ھەر ئىككىمىزنى سوراق قىلدى. «نېمىشقا

تۈركىيەدە بولدۇڭ؟» مەن: «قىزىم تۈركىيەدە توي قىلغان بولغاچقا» دەپ قايتا-قايتا جاۋاب بەردىم. «بىزگە راستىڭنى ئېيت! نېمىشقا تۈركىيەگە باردىڭ؟» ئۇلار بۇزۇلغان خاتىرىگە ئوخشايتتى.

كادىرلارنىڭ ھەممىمىزنى بىراقلا ئۆلتۈرمىگەنلىكى بەلكىم كەڭ كۆلەملىك قىرغىنچىلىققا مۇناسىۋەتلىك ئارقا سەپ خىزمىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇشى مۇمكىن. ئۇلار مىليونلىغان جەسەتنى بىراقلا بىر تەرەپ قىلالمايدۇ.

پۈتكۈل يوقىتىش تورى ياخشى پىلانلانغان. ئاۋۋال ئۇلار جىنايى قىلمىشنىڭ ئېغىر-يېنىكلىكىگە ئاساسەن ھەممەيلەننى ئايرىيدۇ. ئەگەر بىر مەھبۇس سوراق جەريانىدا «ھېچكىم CCP دىن كۈچلۈك ئەمەس» دېگەندەك گەپلەرنى قىلغۇدەك دەرىجىدە ئەقىللىق بولسا، ئۇلار ئۇنى ئىككىنچى ئايلىنىمدا ئۆلتۈرىدۇ.

ئەگەر سىز «مەن نېمە قىلدىم؟ مەن قانۇنغا خىلاپلىق ئىش قىلمىدىم، سىلەر خاتا قىلىۋاتىسىلەر. بۇ ئادىل ئەمەس!» دېگەندەك ئۇلارنىڭ سىياسىتىدىن گۇمانلىنىدىغان دەرىجىدە دۆت بولسىڭىز، سىز دەرھال ئۆلتۈرۈلسىز.

ئۇلار ئۆلتۈرۈشكە تاللىغان كاندىداتلارنى كامپىردىن چىقىشقا بۇيرۇيدۇ. مەسىلەن، «سالامەتلىك تەكشۈرتۈشكە بار!» دېگەن بىر باھانە ئىشلىتىلىدۇ. قاراۋۇللار ئۇلارنى بىر نەچچە سائەتتىن كېيىن ياكى شۇ كۈنى كەچتە قايتۇرۇپ كېلىدۇ. ئۇلار قايتىپ كەلگەندە پۈتۈنلەي ئاقساق، يېرىم ھوشسىز ھەمدە ئاساسەن گەپ قىلالمايدۇ. بەزىلىرى ئۇرۇلغان ئوكۇلنى قۇسۇپ چىقىرىۋېتىدۇ. «ئۇلار مۇشۇنىڭ بىلەن بىزنى ئۆلتۈرۈۋاتىدۇ...»

ئۇلار ئېلىپ كېتىلگەندە، ئۇلار يەنىلا ماڭالايدىغان نورمال كىشىلەر ئىدى. ئۇلار بۇ «سالامەتلىك تەكشۈرتۈش» دىن قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئادەتتە ئىككى-ئۈچ سائەتتىن كېيىن ئۇلار كۆزلىرىنى سىڭايان قىلىپ، ئەڭ ئاخىرقى قېتىم ھاۋادىن بىر نەپەس ئېلىۋالىدۇ. ئۇلارغا چوقۇم ئەجەللىك ئوكۇل ئۇرۇلدى، چۈنكى بىز قىيناش ئالامەتلىرىنى كۆرمىدۇق.

ئۇلار ھەر كۈنى بەش-ئالتە ئادەمنى كامپىردىن چاقىرىدۇ. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى سوراق قىلىنغاندىن كېيىن قايتۇرۇپ كېلىنىدۇ. بەزىدە پەقەت بىرەر سى قايتىپ كەلسە، بەزىدە ھېچقايسىسى قايتىپ كەلمەيدۇ. بىز «غايىب بولغانلار» توغرىسىدا باشقا بىرەر گەپ ئاڭلاپ باقمىدۇق. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قاراۋۇللار كېلىپ چىققان بوش ئورۇنلارنى يېڭى كەلگەنلەر بىلەن تولدۇرىدۇ ياكى ئالتە مەھبۇسنى باشقا كامپىردىكى مەھبۇسلارغا ئالماشتۇرىدۇ، شۇڭا ئومۇمىي سان يەنىلا ئوخشاش بولىدۇ. بۇنداق بولغاندا ھېچكىم ئۇلارنىڭ زادى قانچىلىك ئادەمنى ئۆلتۈرگەنلىكىنى ئېنىق ئېيتالمايدۇ.

كېچىدە بىز ئۇخلىغان قىياپەتكە كىرىۋېلىپ، يېڭى مەھبۇسلاردىن باشقا كامپىرلارنىڭ ئەھۋالى ھەققىدە ئۇچۇر بېرىشنى تەقەززالىق بىلەن ئاڭلايمىز. بىز باشقا كامپىرلاردىكى كىشىلەرنىڭ قانداق

ئۆلتۈرۈلگەنلىكىنى بىلدۈرۈپ. «ئاڭلىدىڭمۇ؟ ھەر كۈنى كەچتە بىزنىڭ كامپىر شاراقلىغان ئاۋازلار، يۆتەل ۋە ھاسىرىغان ئاۋازلاردىن باشقا، ئۆلۈكلەر ھەققىدە پىچىرلاشقان ئاۋازلار بىلەن تولدۇ. ئۇ يىگىت بۈگۈن ئۆلۈپتۇ، يەنە بىرى تۈنۈگۈن ئۆلۈپتۇ، يەنە بىرى...» بىز ئۇلارنىڭ ئىسمىنى بىلەلمىدۇق، پەقەت ئۇلارنىڭ سانىنى ئاڭلىدىق.

بەلكىم بۇ بىزنىڭ ئۆلگۈچىلەرنىڭ ئەسلىمىسىنى ساقلاپ قېلىشقا ئۇرۇنۇشىمىز بولۇشى مۇمكىن. گەرچە ئۆز-ئارا پاراڭلىشىش قەتئىي چەكلەنگەن بولسىمۇ، ئەمما بىز يۈز مۇسكۇلىمىزنى ئۆزگەرتىمەيلا پىكىر ئالماشتۇرۇشنى تېزلا ئۆگىنىۋالدۇق. مەلۇم بىر ۋاقىتتا، سىز ئۆزىڭىزنىڭ ئۆلۈپ كەتكەن ياكى تىرىك ئىكەنلىكىڭىزگىمۇ پەرۋا قىلمايدىغان بولۇپ قالسىز (...)

بەشىنچى قېتىملىق سوراق جەريانىدا ئۇلار دۈمبەمگە قاتتىق ئۇردى، بىر ئۆپكەم يېرىلىپ كەتتى. ئۇنىڭدىن كېيىن نېمە ئىش بولغانلىقىنى بىلمەيمەن، ئەمما كامپىردا ھوشسىز يېتىپ ئويغانغاندا، قان تۈكۈرۈشنى توختىتالمايدىم. تەخمىنەن ئىككى لىتىر قان چىقىپ كەتتى. يۈرىكىم رىتىمىسىز سوقتى، تومۇرۇمنىڭ سوقۇشى تېزلەشتى. قاراۋۇللار: «ئۇنى دوختۇرغا ئاپىرىڭلار!» دەپ ۋارقىرىدى. لاتا ياغلىق ئارقىلىق مەن سىرتتىكى چوڭ بىر بېتون رايونىنى كۆردۈم. نەچچە ئىنگىلىز مىلى يىراقلىققىچە دەرەخنى كۆرەلمىدىم. ئۇ يەردە بىر نەچچە ئۇزۇن، ئىككى قەۋەتلىك بىنالار بار ئىدى.

قاراۋۇللار ھەر بىرىمىزنى تاياق بىلەن تازا ئۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، مېنى ۋە 15 دىن 20 گىچە ئېغىر يارىلانغان كىشىلەرنى مىنىبۇسقا سېلىپ قويدى.

يانمۇ-يان قىستىلىپ، قوللىرىمىز تورۇسقا باغلانغان ھالدا ئۆرە تۇردۇق. ھاۋا ئىنتايىن دىمىق بولۇپ، ھەممىمىز مەنزىلگە يېتىشتىن بۇرۇن تۇنجۇقۇپ قالسىز دەپ ئويلىدىق.

بەزىلىرى ھوشىدىن كەتتى ۋە زەنجىردىن جانسىز ھالدا ساڭگىلاپ قالدى. دېرىزە يوق، پەقەت كىچىك يۇمىلاق تۆشۈكلۈك خىرە ئەينەك بار ئىدى. بىز ماشىنىدا بەلكىم ئون بەش مىنۇتتەك ماڭدۇق. مەن جەزم قىلالايمەنكى، بىز لاگېردىن ئايرىلمىدۇق، چۈنكى ئارىلىقتا بېكەت ۋە دەرۋازا يوق ئىدى. شۇڭا، بىز ئوخشاش بىر قورۇننىڭ ئىچىدە بەش ئىنگىلىز مىلى يول يۈردۈك دەپ مۆلچەرلەيمەن.

ئالدى بىلەن ئۇلار سىزنى ئۆلگۈدەك قاتتىق ئۇرىدۇ، ئاندىن سىزنى سالامەتلىك تەكشۈرۈشكە ئېلىپ بارىدۇ. تاشقى دۇنياغا نىسبەتەن، لاگېردىكى خىزمەتچىلەر قاندىكى ناھايىتى ياخشى ئەمەل قىلغاندەك كۆرۈنىدۇ. شۇنداق بولغاندا ئۇلار بۇ جىنايەتلەرنىڭ تەرتىپى باردەك كۆرۈنۈشىنى ساقلاپ قالالايدۇ. ئۇلار پەقەت دۆلەت تەلەپ قىلغان ئىشنى قىلىدىغان ياخشى پۇقرالاردۇر.

ئۇلارنىڭ بۇيرۇقلىرى — قىسقا ۋاقىت ئىچىدە مۇمكىنقەدەر كۆپ مەھبۇسنى ئۆلتۈرۈشتۈر.

ھەممىمىزنى بىراقلا ئۆلتۈرۈش ئارقا سەپ ئۈچۈن بىر مەسىلە بولۇپلا قالماي، بەلكى ھۆكۈمەتنىڭ تاشقى دۇنياغا ئۆزىنى ئاقلىشى ئۈچۈنمۇ تەس ئىدى. ئۇلار مۇھىم مەھبۇسلارنى دەرھال ئۆلتۈردى. يەنە بەزىلىرى قاتتىق قىيىنچىلىققا ئۇچرىغانلىقتىن تۈرمىدە ياكى قويۇپ بېرىلگەندىن كېيىن ئۇزۇن ئۆتمەي قازا قىلدى.

مەن دوختۇرخانىدا ئېغىر كېسەل بولۇپ قالغان بىر بوۋاي بىلەن كۆرۈشتۈم، لېكىن ئۇلار ئۇ بوۋايغا كارىۋات بەرمەيتۇ. ئۇ بوۋاي بىر ھەپتىدىن بېرى قول ۋە پۇتلىرى زەنجىر بىلەن ئورۇندۇققا باغلانغان ھالدا ئوكۇل ئالدى. ئۇ كىچىك تەرەت قىلغۇسى كەلگەندە ۋارقىرايتتى. بەزى ۋاقىتلاردا ئىككى ساقچى پەيدا بولۇپ، ئۇنىڭ بېشىغا ئۇراتتى ۋە: «ئەمدى كىچىك تەرەت قىل، قېرى!» دەپ ۋارقىرايتتى.

مېنىڭ ئەھۋالىمدا، ئۇلار ماڭا دورا بەردى، ئەمما دوختۇرخانىلار: «ئۇنىڭ ئۆپكەسىدىكى يېرىق بەك چوڭ ئىكەن، بىز بۇ يەردە داۋالىيالمىمىز» دېدى ۋە ساقچىلارغا: «ئۇنى ئۇرۇمچىدىكى ئۆپكە مۇتەخەسسسلەرگە ئاپىرىڭلار. بولمىسا ئۇ بۇ يەردە ئۆلۈپ قالىدۇ» دەپ تەكلىپ بەردى.

نېمىشقىدۇر ئۇلار مېنىڭ ئۇ يەردە ئۆلۈپ كېتىشىمنى خالىمىدى، چۈنكى ئۇلار مېنى تەۋسىيە قىلىنغان دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ، دوختۇرخانىلار ئۇ يەردە بىر ئاماللارنى قىلىپ مەندىكى قان ئېقىشنى توختاتتى. ئۈچ كۈن ھوشۇمدىن كەتتىم. ئويغانسام، يۇقىرى دەرىجىلىك دوختۇرخانىلار ۋە ساقچىلارنىڭ ئۆيدە ئۆز-ئارا پاراڭلاشقانلىقىنى ئاڭلىدىم. «ھەي، ئۇ بەك قېرىكەن، بەربىر ئۇ تېزلا ئۆلىدۇ. ئۇنىڭ ۋاقتى ئالتە ئايدىن ئېشىپ كەتمەيدۇ». ئۇنىڭ ئالدىدىكى ئادەم جاۋاب بېرىپ: «ئۇنداقتا ئۇنى لاگېرغا قايتۇرۇپ كېلىشىڭ نېمە پايدىسى؟ ئۇنى قويۇپ بېرىلى» دېدى.

مانا بۇ ئۇلارنىڭ مېنى قويۇپ بېرىشىدىكى بىردىنبىر سەۋەب ئىدى. ئۇلار مېنىڭ ھايات قالمايدىغانلىقىمغا ئىشەنەتتى. كېيىن داۋالاش ئۈچۈن ئۆزۈم پۇل تۆلىشىم كېرەك ئىدى.

مەنبەسى:

<https://bitterwinter.org/xinjiangs-killing-fields-a-uyghur-scholar-speaks/>